

Andere tijden

- Tweede wereldoorlog,
- Verzorgingsstaat,
- Hokjes van stand en geloof zijn verdwenen,
- Europese gemeenschap is een instituut.
- Wat blijft is dat we niet weten hoe als Europa een eigen toekomst neer te zetten

Maieutiek 2016-10

Zelfde spanning

- Economische crisis
- Europese crisis
- Vluchtelingen crisis
- Crisis wordt nu gebruikt voor zaken die al decennia duren; status quo van de crisis.

Maieutiek 2016-10

Democratie

- Een té ver doorgevoerde democratie is een zieke democratie.
- De gelijke behandeling bij ongelijke situaties is onwenselijk.
- Maar wat doen we met bestaande ongelijkheid?
- Democratie is een strijd tussen gelijkheid en vrijheid en bij succes wint de gelijkheid.

Maieutiek 2016-10

Liberalisme

- Vrijheid om te doen wat je wilt, maar wel met het oog op de samenleving.
- Mill en Spencer als voorbeeld, maar hoe ontkom je aan de druk van het collectieve?
- Het liberalisme moet zichzelf opnieuw uitvinden.

Maieutiek 2016-10

Massamens

- Diepgewortelde, aangeboren overtuiging dat het leven makkelijk en overvloedig is, zonder de tragiek van beperkingen.
- Zelfingenomenheid. Hij weigert te luisteren, hij weigert zijn opvattingen te laten beoordelen en rekening te houden met anderen
- Hij wil op alles invloed uitoefenen en zijn vulgaire opvattingen ongegeneerd opdringen, zonder respect voor wie of wat dan ook, en zonder reserves of voorbehoud. Oftewel: volgens de principes van de 'directe actie'.

Maieutiek 2016-10

Meritocratie

- Elite bestaat niet meer; wetenschap, kunst, politiek, journalistiek zijn opgegaan in de wereld van de massamens.
- Leidingloosheid met als gevolg; klieren, keten verving en geweld.
- Niets wordt meer serieus genomen.
- Leiden of geleid worden.

Maieutiek 2016-10

Europa

- Is een op samenwerking gebaseerd dynamisch evenwicht.
- Europa bestaat voor Ortega nog niet als instituut.
- Nu wel kritiek op het instituut, maar ook zichtbaar is het dynamisch evenwicht waarbij nieuwe deelnemers opduiken en oude onder druk staan. (v.b. positie van Griekenland, Polen, Turkije)

Maieutiek 2016-10

Waarden en horizon

- Wanneer merkt de massamens dat hij de tak afzaagt waar hij op zit?
- Ongerustheid van Ortega in zijn tijd was terecht bleek uit de geschiedenis. In hoeverre is er nu weer een dergelijk moment?
- Anders is nu de rol van internationale bedrijven, de massamedia en de (zelf)kritiek die ontstaat t.o.v. het consumptisme.

Maieutiek 2016-10

Tot slot

- Positie van de massamens als staande aan de rand van de wolk, helemaal geobsedeerd door eigenbelang en daardoor steeds meer afwijkend van alle anderen, maar niet door opinie of oordeel maar omdat hij iets wil hebben of niet wil kwijtraken.
- Daardoor is het midden, daar waar de opinie tot stand komt en de cultuur gevormd wordt, leeg.

Maieutiek 2016-10

Hoe ging het vóór de massamens?

- Religie, hiërarchie en schaarste vormde de mens tot aan de moderne tijd.
- De begeerte van het individu in het hier en nu werd ingeperkt door een oordeel gericht op daar en straks (uitstel van behoeften of omvorming)
- De opheffing van de schaarste en de verheffing van het volk was een doorslaand succes.

Maieutiek 2016-10

De massamens

- Verplating (koopt op de voorgrond)
- Instrumenteel handelen
- Begeerte komt los van het oordeel, of wordt ermee verward.
- prisoner's dilemma als probleem voor postmoderne mens.

Maieutiek 2016-10

Toekomst

- Toekomst kan het verleden niet achter zich laten door het te ontkennen, zegt Ortega.
- Toekomst moet ideaal zijn, een visie die op voortgang gebaseerd is niet op angst of behoefte aan herstel van wat is geweest.
- Vertrouwen.
- Kynisme.
- Maak van je leven een kunstwerk.

Maleutiek 2016-10